

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس پنجم فارسی دوازدهم

تاریخ آزمون:

۱) ترتیب ابیات زیر، بر مبنای داشتن آرایه‌های «حسن تعلیل - تضاد - استعاره - تناقض» در کدام گزینه آمده است.

- (الف) دل چو از پیر خرد نقل معانی می‌کرد
 (ب) سازگاری، چرخ را با من نبود از راه لطف
 (ج) خاک بغداد به مرگ خلفا می‌گیرد
 (د) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست
- عشق می‌گفت به شرح آن چه بر او مشکل بود
 چند روزی بهر ویرانی مرا آباد داشت
 ورنه این شط روان چیست که در بغداد است؟
 کی طمع در گردش گردون دون پرور کنم؟

- ۱) ب - د - ج - الف ۲) ج - د - الف - ب ۳) د - ب - الف - ج ۴) ج - ب - الف - د

۲) در کدام گزینه «اسلوب معادله، ایهام تناسب، حسن تعلیل و تضاد» وجود دارد؟

- ۱) بلندآوازه سازد شور عاشق، عشق سرکش را
 ۲) سربلندی گر تو خواهی، با همه یکرنگ باش
 ۳) عشق را روز قیامت آتش و دودی بود
 ۴) لاله‌زاری شد به چشم من، جهان از نور عشق
- به فریاد آورد مثنی نمک، دریای آتش را
 قالی از صدرنگ بودن زیر پا افتاده است
 نور آن آتش تو باشی، دود آن آتش منم
 کیمیای شعله، خس را آتش سیما کند (خس: خار و خاشاک)

۳) در تمام ابیات زیر، «استعاره» و «تشبیه» وجود دارد به جز بیت

- ۱) تو قلب فسرده زمینی
 ۲) برکن ز بن این بنا که باید
 ۳) تو مشت درشت روزگاری
 ۴) تا درد و ورم فرو نشیند
- از درد و ورم نموده یک چند
 از ریشه، بنای ظلم بر کند
 از گردش قرن‌ها پس‌افکند
 کافور بر آن ضماد کردند

۴) تمام ابیات آرایه «حسن تعلیل» دارند به جز گزینه

- ۱) تا چشم بشر نبیند روی
 ۲) شو منفجر ای دل زمانه
 ۳) تو قلب فسرده زمینی
 ۴) تا درد و ورم فرو نشیند
- بنهفته به ابر چهر دل‌بند
 وان آتش خود نهفته میسند
 از درد ورم نموده یک چند
 کافور بر آن ضماد کردند

۵) مفهوم بیت «زین بی‌خردان سفله بستان / داد دل مردم خردمند» با کدام بیت، قرابت مفهومی ندارد؟

- ۱) سیل خون‌آلود اشکم بی‌خبر گیرد تو را
 ۲) خاک زیر و رو ندارد پیش عزم عاشقان
 ۳) ای شکر لب، آب چشم نیک دریابد تو را
 ۴) نفرت مردم به مانند سگ درنده است
- خون مردم، آخر ای بیدادگر، گیرد تو را
 هر کجا باشد بهار آخر به بر گیرد تو را
 وی قصب‌پوش آتش دل زود درگیرد تو را
 گر تو از پیشش گریزی زودتر گیرد تو را

۶) مفهوم کدام بیت با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه
 ۲) با جور بسازید و سرآرید به بیداد
 ۳) به بیداد بدخواه امروز سر کن
 ۴) صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید
- ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید
 فرهاد صفت، ره سوی بیداد بگیری
 که روز دگر دادخواهی برآید
 دانه چون در آسیا افتد تحمّل بایدش

۷ در تمام گزینه‌ها، نوعی «دعوت به قیام و حرکت» توصیه شده است. به جز گزینه

۱ تا چند چو یخ فسرده بودن	۲ ای مشت زمین بر آسمان شو
۳ بگری چو ازدهای گرزه	۴ چون نغمه ساز گلشن روحانیان تویی
۱ در آب چو موش مرده بودن	۲ بر وی بنواز ضربتی چند
۳ بخروش چو شرزه شیر ارغند	۴ خاموش تا به چند نشینی در این قفس؟

۸ در مورد آرایه‌های دو بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

۱ تا واره‌ی از دم ستوران	۲ وین مردم نحس دیو مانند
۳ با شیر سپهر بسته پیمان	۴ با اختر سعد کرده پیوند

۱ حسن تعلیل، مجاز	۲ تشبیه، استعاره	۳ تضاد، تناسب	۴ اسلوب معادله، استعاره

۹ در کدام گزینه ترکیب وصفی بیشتری آمده است؟

۱ ای مادر سر سپید، بشنو	۲ زین بی خردان سفله بستان
۳ تا واره‌ی از دم ستوران	۴ برکش ز سر این سپید معجر
۱ این پند سیاه بخت فرزند	۲ داد دل مردم خردمند
۳ وین مردم نحس دیو مانند	۴ بنشین به یکی کی بود اورند

۱۰ در کدام مصراع، «ضمیر پیوسته» در جای مناسب خود تعیین شده است؟

۱ تا چشم بشر نبیندت روی	۲ کرد غمخواری شمشاد بلندت پستم
۳ ندارم دستت از دامن بجز در خاک و آن دم هم	۴ تا کند پادشه بحر دهان پر گهرم

۱۱ هر یک از واژه‌های «سریر، سفله، معطل، ارغند، کلوخ، به ترتیب در کدام گزینه معنا شده است؟

۱ اورنگ، بدسرشت، تأخیر کردن، قهر آلود، پاره‌سنگ به درشتی مشت	۲ تخت پادشاهی، فرومایه، بیکار، فریاد، پاره گل خشک شده به صورت سنگ
۳ اورنگ، فرومایه، بلاتکلیف، خشمگین، پاره گل خشک شده به صورت سنگ	۴ تخت پادشاهی، بدسرشت، درنگ کردن، قهر آلود، پاره سنگ به درشتی مشت

۱۲ در کدام گزینه، مفهوم استعاره‌های مشخص شده در برابر آن نادرست است؟

۱ از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند (استعاره از سنگ‌های میانه کوه)
۲ پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند (استعاره از خشم)
۳ تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردند (استعاره از برف سر قلّه دماوند)
۴ شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند (استعاره از مواد مذاب درون دماوند)

۱۳ زمان هر یک از فعل‌های مشخص شده در ابیات زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

۱ تا درد و ورم فرو نشیند	۲ کافور بر آن ضماد کردند
۳ پنهان مکن آتش درون را	۴ زین سوخته جان شنو یکی پند
۱ گر آتش دل نهفته داری	۲ سوزد جاننت به جاننت سوگند

۱ ماضی ساده - ماضی ساده - نهی - امر - مضارع اخباری	۲ مضارع التزامی - ماضی ساده - نهی - امر - مضارع اخباری
۳ ماضی ساده - ماضی مطلق - نهی - امر - مضارع التزامی	۴ مضارع التزامی - ماضی مطلق - امر - نهی - ماضی التزامی

۱۴ در مصراع اول تمام بیت‌ها، ضمیر پیوسته، جهش یافته است مگر گزینه

۱ تا چشم بشر نبیندت روی	۲ هزار دشمنم ار می‌کنند قصد هلاک
۳ عنان مپیچ که گر می‌زنی به شمشیرم	۴ گر رفته باشم زین جهان باز آیدم رفته روان
۱ بنهفته به ابر چهر دل بند	۲ گرم تو دوستی از دشمنان ندارم باک
۳ سپر کنم سر و دستت ندارم از فتراک	۴ گر همچنین دامن کشان بالای خاکم بگذری

۱۵) کدام گزینه به مفهوم «سفارش به ظلم‌ستیزی» اشاره‌ای ندارد؟

۱) عدل را رو به چرخ والا کن	۲) دست صفا دهیم به معمار عدل و داد
۳) تا چند چو صیدید گرفتار دد و دام	۴) بگو به سایه دیوار دیگران خُسید
۵) ظلم را در چه عدم جا کن	۶) پا بر سر عوالم جور و ستم زنیم
۷) از دام برون آمده صیاد بگیرید	۸) کسی که خانه خود را به دیگران بفروخت

۱۶) تعداد ترکیب‌های وصفی و اضافی، به ترتیب در کدام گزینه نادرست است؟

۱) اسیر عشقم و از هرچه در جهان فارغ	۲) ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید
۳) هر چراغی در ره گم‌گشته‌ای افروختم	۴) صد غنچه دل، از نفس ما شکفته شد
۵) گدای یارم و بر هرکه در دو عالم شاه (سه - دو)	۶) هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند (سه - یک)
۷) در شب تار عدم شمع مزاری شد مرا (دو - سه)	۸) هر جا که چون نسیم سحر، پا گذاشتیم (سه - سه)

۱۷) در متن زیر به ترتیب، چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی یافت می‌شود؟

«نمی‌دانم چه بگویم، حاجی از عاملان بزرگ و قدیمی تخریب است؛ حرفی نمی‌توانم بزنم اما این کاری که از ما می‌خواهد درست مثل این است که بخواهیم با یک کاسه ماست، با آب یک دریاچه، دوغ درست کنیم.»

۱) چهار - چهار	۲) پنج - سه	۳) چهار - سه	۴) چهار - دو

۱۸) معنی و مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

۱) دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ / برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ (ساکت بودن)
۲) تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند (بیان ظلم و ستم رفته بر آزادی خواهان)
۳) بفکن ز پی این اساس تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند (توصیه به نابودی ظالمان و ریاکاران)
۴) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند (دعوت به سکوت نکردن)

۱۹) در کدام گزینه ترکیب اضافی بیشتری وجود دارد؟

۱) ای دیو سپید پای در بند	۲) با شیر سپهر بسته پیمان
۳) تو مشت درشت روزگاری	۴) گر آتش دل نهفته داری
۵) ای گنبد گیتی ای دماوند	۶) با اختر سعد کرده پیوند
۷) از گردش قرن‌ها پس افکند	۸) سوزد جانت، به جانت سوگند

۲۰) در بیت «خامش منشین، سخن همی گوی / افسرده مباحش، خوش همی خند» به ترتیب نقش واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه درست آمده است؟

۱) قید - نهاد - مضارع اخباری - مفعول - فعل نفی	۲) فعل امر - مفعول - فعل امر - مسند - فعل نفی
۳) فعل امر - نهاد - مضارع اخباری - مفعول - فعل نهی	۴) قید - مفعول - فعل امر - مسند - فعل نهی

۲۱) معنی واژه‌های «معجر، معطل، شرزه، آوند» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

۱) روسری، بیکار، خشمگین، استوار	۲) سرپوش، بیکار، غضبناک، آویزان
۳) درپوش، بلا تکلیف، غضبناک، سروصدا	۴) دهان‌بند، بلا تکلیف، خشمگین، آونگ

۲۲) «ورم» و «کافور» در بیت مقابل استعاره از چیست؟

۱) کوه - پماد	۲) برآمدگی - ماده‌ای خوشبو	۳) کرم - برف	۴) برآمدگی کوه - برف
۵) تا درد و ورم فرونشیند	۶) کافور بر آن ضما د کردند		

۲۳ نقش دستوری ضمیر پیوسته «ت» در کدام گزینه «مضاف‌الیه» نیست؟

- ۱ چنانست دوست می‌دارم که گر روزی فراق افتد
 ۲ تا چشم بشر نبیندت روی
 ۳ عنان مپیچ که گر می‌زنی به شمشیرم
 ۴ به پور جوان گفت شاه زمین
- تو صبر از من توانی کرد و من صبر از تو نتوانم
 بنهفته به ابر چهر دل‌بند
 سپر کنم سر و دستت ندارم از فتراک
 که رایت چه بیند کنون اندرین؟

۲۴ با توجه به بیت زیر تعداد «ترکیب وصفی و اضافی» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

مهر لب شد حیرت رخسار آشناک او چون سپند آن خال مشکین ورنه صد فریاد داشت

- ۱ چهار، پنج
 ۲ چهار، سه
 ۳ پنج، چهار
 ۴ چهار، پنج

۲۵ آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱ خاک درش بوده سرم سال‌ها
 ۲ اگر نسیم نماید، کسالتی به رسالت
 ۳ چند بتوان عقده در کار نفس زد چون حباب؟
 ۴ به مزده جان به صبا داد شمع در نفسی
- باز هوای وطنم آرزوست (کنایه و جناس)
 سلام من که رساند، پیام من که گذارد؟ (جناس، تشخیص)
 این بنا را چند بر پا از هوا دارد کسی (اسلوب معادله، استعاره)
 ز شمع روی توآش چون رسید پروانه (حسن تعلیل، مراعات نظیر)